

Brüssel, 27. september 2018
(OR. en)

12561/18

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0337 (NLE)

ENV 627
COMER 86
MI 670
ONU 76

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	26. september 2018
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2018) 657 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi teisel istungil seoses elavhõbedaga, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise suuniste vastuvõtmisega vastavalt nimetatud konventsiooni artikli 10 lõigetele 2 ja 3.

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2018) 657 final.

Lisatud: COM(2018) 657 final

Brüssel, 26.9.2018
COM(2018) 657 final

2018/0337 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi teisel istungil seoses elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise suuniste vastuvõtmisega vastavalt nimetatud konventsiooni artikli 10 lõigetele 2 ja 3.

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi teisel istungil seoses elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise suuniste kavandatud vastuvõtmisega vastavalt nimetatud konventsiooni artikli 10 lõigetele 2 ja 3.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Minamata elavhõbedakonventsioon

Minamata elavhõbedakonventsioon (edaspidi „konventsioon“) on peamine rahvusvaheline õigusraamistik, mille eesmärk on kaitsta inimeste tervist ja keskkonda elavhõbeda ja selle ühendite inimtekkelise heite laskmise eest õhku, vette ja pinnasesse.

Konventsioonis käsitletakse elavhõbeda kogu olelusringi alates elavhõbedamaagi kaevandamisest kuni elavhõbedajäätmete kõrvaldamiseni, sealhulgas elavhõbeda vaheladustamine, elavhõbeda segud muude ainetega, kaasa arvatud elavhõbedasulamid, milles elavhõbeda sisaldus on vähemalt 95 massiprotsenti (edaspidi „elavhõbedasegud“) ja kuus elavhõbedaühendit, sealhulgas elavhõbe(I)kloriid, elavhõbe(II)oksiid, elavhõbe(II)sulfaat, elavhõbe(II)nitraat, kinaver ja elavhõbesulfiid, välja arvatud elavhõbedajäätmed.

Konventsioon jõustus 16. augustil 2017.

Euroopa Liit on konventsiooni¹ osaline nagu enamik liikmesriike².

2.2. Konventsiooniosaliste konverents

Konventsiooniosaliste konverents täidab talle konventsiooniga pandud ülesandeid ning arutab ja võtab lisameetmeid, mis võiksid olla vajalikud konventsiooni eesmärkide saavutamiseks, sealhulgas võtab vastu asjakohaseid suunised.

Vastavalt konventsiooni artiklile 28 ning kodukorda käsitlevale otsusele MC-1/1, mille konventsiooniosaliste konverents võttis vastu oma esimesel istungil (24.–29. september 2017), on igal konventsiooniosalisel üks hää. Siiski on liidul kui piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonil tema pädevusse kuuluvates küsimustes nii palju hääli, kui palju tema liikmesriike on konventsiooniga ühinenud. Liit ei kasuta oma hääleõigust, kui seda kasutab tema mis tahes liikmesriik, ja vastupidi.

2.3. Konventsiooniosaliste konverentsi kavandatud õigusliku toimega akt

19. novembril 2018 toimuval teisel istungil on konventsiooniosaliste konverentsil kavas võtta vastu suunised elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise kohta, millele on osutatud artikli 10 lõigetes 2 ja 3 (edaspidi „kavandatud õigusliku toimega akt“).

¹ Nõukogu 11. mai 2017. aasta otsus (EL) 2017/939 Minamata elavhõbedakonventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 142, 2.6.2017, lk 4).

² 7. septembril 2018 ratifitseerisid Minamata elavhõbedakonventsiooni kakskümmend kaks liikmesriiki, sealhulgas Belgia, Bulgaaria, Tšehhi Vabariik, Taani, Saksamaa, Eesti, Prantsusmaa, Horvaatia, Läti, Leedu, Luksemburg, Ungari, Malta, Madalmaad, Austria, Portugal, Rumeenia, Sloveenia, Slovakkia, Soome, Rootsi ja Ühendkuningriik.

Kavandatud õigusliku toimega akti eesmärk on kehtestada suunised, et tagada elavhõbeda, elavhõbedasegude ja kuue elavhõbedaühendi (elavhõbe(I)kloriid, elavhõbe(II)oksiid, elavhõbe(II)sulfaat, elavhõbe(II)nitraat, elavhõbesulfiid ja kinaver), välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidlik vaheladustamine. Praktikas on kavandatud õigusliku toimega akt kohaldatav peamiselt metallilise vedela elavhõbeda suhtes.

Konventsiooni artikli 10 lõigete 2 ja 3 kohaselt kohustuvad konventsiooniosalised võtma keskkonnahoidlikku vaheladustamist tagavate meetmete kehtestamisel arvesse konventsiooniosaliste konverentsi poolt vastu võetud suuniseid.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel on konventsiooniosaliste konverentsi teisel istungil kavas võtta seisukoht, millega toetatakse kavandatud õigusliku toimega akti vastuvõtmist.

Kavandatud õigusliku toimega akti sisu on konventsiooniosaliste konverentsi esimesel istungil otsusega MC-1/18³ käivitatud istungitevahelise protsessi tulemus; selle otsusega „tehti sekretariaadile ülesandeks korraldada suuniste eelnõu täiendav läbivaatamine“ ja „esitada muudetud suunised teisel istungil arutamiseks ja võimalikuks vastuvõtmiseks“. Liidu eksperdid on sellele protsessile märkimisväärselt kaasa aidanud, esitades sekretariaadile oma märkused, järgides otsuses MC-1/18 sätestatud ajakava. Sekretariaadi muudatusi sisaldavas eelnõus on arvesse võetud liidu ekspertide märkuseid. Täiendavaid märkusi liidul suuniste kohta ei ole, sest suurte elavhõbedavarude osas on need kooskõlas ühenduse õigustikuga, sh Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiviga 2012/18/EL ohtlike ainetega seotud suurõnnetuse ohu ohjeldamise ning nõukogu direktiivi 96/82/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta⁴. Lisaks on suunistes sätestatud, et eelkõige väikeste varude suhtes võib neid kohaldada paindlikult.

Kavandatav seisukoht on kooskõlas ELi poliitikaga ja elavhõbedat käsitlevate õigusaktidega, sest kavandatud õigusliku toimega akti rakendamine konventsiooniosaliste poolt toetaks elavhõbeda heite ja keskkonda sattumise vähendamist vahepealse ladustamise käigus ning aitaks seega kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, sealhulgas ka Euroopa Liidus.

Liidu seisukoht on vaja vastu võtta seepärast, et konventsiooniosalised peavad neid suuniseid pärast nende vastuvõtmist arvesse võtma elavhõbeda, elavhõbedasegude ja kuue elavhõbedaühendi, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate meetmete võtmisel.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel

³ Otsus MC-1/18, „Draft guidelines on the interim storage of mercury and mercury compounds referred to in paragraph 3 of article 10“ (Suuniste eelnõu elavhõbeda ja selle ühendite ajutise ladustamise kohta, millele on osutatud artikli 10 lõikes 3). Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi aruanne esimese istungi kohta, UNEP/MC/COP1/29, 22.11.2017.

⁴ ELT L197, 24.7.2012, lk 1.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi teisel istungil seoses elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise suuniste vastuvõtmisega vastavalt nimetatud konventsiooni artikli 10 lõigetele 2 ja 3.

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Minamata elavhõbedakonventsiooni (edaspidi „konventsioon“)⁶ vastavalt nõukogu otsusele 2017/939/EL⁷ ja see jõustus 16. augustil 2017.
- (2) Vastavalt kodukorda käsitlevale otsusele MC-1/1, mis võeti vastu konventsiooniosaliste konverentsi esimesel istungil, peavad konventsiooniosalised tegema kõik selleks, et jõuda kõigis sisulistes küsimustes kokkuleppele konsensuse teel.
- (3) Konventsiooniosaliste konverentsi teisel istungil, mis toimub 19.–23. novembril 2018, on kavas võtta vastu suunised elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise kohta.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsil, sest suunistel elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise kohta on õiguslik toime, kuna konventsiooniosalised peavad neid arvesse võtma keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate meetmete võtmisel.
- (5) Liit andis oma panuse keskkonnahoidlikku vaheladustamist käsitlevate suuniste eelnõu läbivaatamisse istungitevahelise eksperditöö raames, mis käivitati konventsiooniosaliste konverentsi esimesel istungil vastu võetud otsuse MC-1/18⁸ kohaselt; seda arvesse võttes ei pea liit vajalikuks esitada ettepanekuid täiendavate

⁶ Minamata elavhõbedakonventsiooni kinnitatud ära kiri on kättesaadav aadressil: <https://treaties.un.org/doc/Treaties/2013/10/20131010%2011-16%20AM/CTC-XXVII-17.pdf>

⁷ Nõukogu 11. mai 2017. aasta otsus (EL) 2017/939 Minamata elavhõbedakonventsiooni Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 142, 2.6.2017, lk 4).

⁸ Otsus MC-1/18, „Draft guidelines on the interim storage of mercury and mercury compounds referred to in paragraph 3 of article 10“ (Suuniste eelnõu elavhõbeda ja selle ühendite ajutise ladustamise kohta, millele on osutatud artikli 10 lõikes 3). Minamata elavhõbedakonventsiooni osaliste konverentsi aruanne esimese istungi kohta, UNEP/MC/COP1/29, 22.11.2017.

muudatuste tegemiseks istungitevahelise töö käigus koostatud läbivaadatud suuniste eelnõus.

- (6) Seega tuleks toetada elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise suuniste vastuvõtmist, milles käsitletakse elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidlikku vaheladustamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi teisel istungil, on järgmine:

Euroopa Liit toetab konventsiooniosaliste konverentsi teisel istungil elavhõbeda, välja arvatud elavhõbedajäätmete, keskkonnahoidliku vaheladustamise suuniste vastuvõtmist, millele on osutatud konventsiooni artikli 10 lõigetes 2 ja 3.

Esimeses lõigus osutatud dokumentidesse tehtavates väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*